

2000-04-18

231-11096-97

Utökning av naturreservatet Vintermossen i Vetlanda kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) det område som framgår av bifogad karta, bilaga 1, och som det beskrivs nedan, som naturreservat.

Syftet med naturreservatet är att bevara ett naturskogsartat skogs- och myrområde för fri utveckling för att gynna olika arter som är knutna till den gamla barrblandskogens sena successionsstadier.

För att trygga ändamålet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 9 - 10 § naturvårdsförordningen (SFS 1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet, se nedan under **Reservatsföreskrifter**.

Beslutet innebär att skyddet för skogsområdet nu utökas med c:a 16 ha i jämförelse med Länsstyrelsens beslut den 2 april 1996, dnr 231-2890-95, om bildande av naturreservatet Vintermossen. Detta beslut upphör att gälla i och med att beslutet om bildande av det utökade reservatet vinner laga kraft.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Vintermossen
Kommun:	Vetlanda
Registerområde (socken):	Bäckaby och Ramkvilla
Fastigheter:	Höreda 1:19 samt del av Västerfors 1:1 och del av Höreda 2:15.
Läge:	3 km söder om Bäckaby kyrka
Ekonomisk karta:	5E Växjö 9j Bäckaby, 5499
Topografisk karta:	5E Växjö NO
Gränser:	Enligt bifogade karta och gränsbeskrivning, bilaga 1 och 2.

2000-04-18

231-11096-97

Areal:	70 ha varav c:a 60 ha produktiv skogsmark med naturskogsartad barrblandskog och c:a 10 ha skogbevuxen torvmark
Markägare:	Enskilda och staten, se förteckning, bilaga 3.
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen

Beskrivning av området

Skogen utgör kärnan i ett större skogsområde som sträcker sig mellan orterna Bäckaby och Ramkvilla. Området ligger i en dalgång som sträcker sig från NNV mot SSO. Terrängen är blockrik och svårframkomlig. Största delen av området har under detta sekel i mycket liten omfattning berörts av skogsbruk. Skogsbilvägar ansluter till området både i väster och öster. Vintermossen som gett området dess namn är en nästan helt tallskogsbevuxen högmossa i områdets centrala del. Vintermossen avvattnas genom ett kärrdråg i norr och genom igångångna tidigare diken i söder. Mossens fältskikt domineras av frisk ristyp med rikt inslag av vitmossor.

Skogen i naturreservatet utgörs av naturskog av gran med inslag av mycket gammal tall, särskilt på hållmarker, och av lövträdslag som asp, björk och al. Barrskogen är luckig och olikåldrig med torrakor, vindfälln och lågor. Några grova tallar bär spår av tidigare skogsbrand. Naturreservatet omfattar två naturtyper som enligt Naturvårdsverkets klassificering i boken "Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000" (1997) beskrivs som *västlig taiga, (9010)* och *skogbevuxen myr, 91D0*.

Olika inventeringar, bl a skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering och naturskyddsföreningens inventeringar har visat att området hyser flera hotade kryp- togamer, framförallt lavar. I naturreservatet har bl a hittats garnlav (*Alectoria sarmentosa*), kattfotslav (*Arthonia leucopellea*), lunglav (*Lobaria pulmonaria*), skriftlav (*Graphis scripta*), gammelgranslav (*Lecanatis abietina*), korallblylav (*Parmeliella tritophylla*), grynig blåslav (*Hypogymnia farinacea*) och koralllav (*Sphaerophorus globosus*). Hänsynskrävande mossor som finns i området är bl a platt fjädermossa (*Neckera complanata*), vedtrappmossa (*Anastrophyllum hellerianum*), grön sköldmossa (*Buxbaumia viridis*) och dunmossa (*Trichocolea tomentella*). Bland svamparna kan nämnas vedticka (*Phellinus viticola*) och grovticka (*Phaeolus schweinitzii*).

Området beskrivs också i Länsstyrelsens naturvårdsprogram *Natur - Jönköpings län* (Länsstyrelsen 1995, område 85:98).

2000-04-18

231-11096-97

Reservatsföreskrifter**A Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i sakägares rätt att förfoga över fastigheter inom naturreservatet.***Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att*

1. uppföra byggnad eller anläggning,
2. anlägga väg, parkeringsplats, led, bro eller spång,
3. anlägga mast, antenn eller luftledning,
4. bedriva täkt i någon form,
5. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa,
6. dika,
7. slutavverka, gallra eller röja,
8. plantera träd, buskar eller andra växter,
9. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
10. skogsgödsla eller myrgödsla,
11. tillföra kalk, andra mineralämnen eller gödselmedel,
12. framföra motordrivet fordon annat än på anvisad väg.

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som anges i fastställd skötselplan, se bilaga 3.

B Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom reservatet som framgår av bilagda skötselplan, bilaga 3 samt att utmärkning och skyltning av reservatet genomförs.

C Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet.*Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att*

1. parkera,
2. ställa upp husvagn eller tälta,
3. cykla,
4. rida,
5. utöva bergsklättring,
6. medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
7. störa djurlivet genom närgånget uppträdande vid t ex spelplats, fågelbo, lya eller gryt,
8. göra upp eld,

2000-04-18

231-11096-97

9. gräva upp, plocka eller bryta buskar, ris, örter, svampar, mossor eller lavar, eller på annat sätt skada vegetationen,
10. snitsla spår eller anordna organiserade friluftaktiviteter, t ex tävling för orientering eller terränglöpning utanför anvisad stig eller väg.

D Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av naturreservatet m m

1. Länsstyrelsen fastställer bifogade skötselplan.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen i Jönköpings län.
3. Naturreservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22).

Ärendets handläggning

Av 6 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken (1998:808) framgår att ärenden som har inletts före miljöbalkens ikraftträdande skall handläggas enligt äldre bestämmelser. I detta fallet skall således bestämmelserna i naturvårdslagen, naturvårdsförordningen och lagen om hushållning med naturresurser m.m. (1987:12) tillämpas. Motsvarande bestämmelser återfinns numera i miljöbalken.

Naturreservatet Vintermossen bildades 1996. Med anledning av en planerad skogsavverkning och av nya uppgifter om förekommande naturskogsarter i anslutande skog togs 1997 frågan upp om utökning österut av naturreservatet Vintermossen. En skrivelse från en biolog med inventeringsuppgifter inkom till Länsstyrelsen i augusti 1997. En representant för Länsstyrelsen deltog vid Skogsvårdsstyrelsens samråd med markägaren på platsen i augusti 1997 med anledning av avverkningsanmälan på fastigheten Höreda 2:15. Länsstyrelsen har därvid begränsat utredningen av utökningen av naturreservatet till att omfatta ett mindre område i omedelbar anslutning till det befintliga reservatet. Även detta område har i förhandlingar med markägarna ytterligare minskats.

Länsstyrelsen har efter samråd med markägarna uppdragit åt SVEFA AB i Jönköping att efter värdering förhandla med markägarna för att nå överenskommelser om intrångsersättning alternativt köp av de berörda delarna av fastigheterna Västerfors 1:1 och Höreda 2:15. Förhandlingsarbetet har under våren 1999 övertagits av Astolf Åkesson vid SVEFA AB i Kalmar. Länsstyrelsen har i augusti 1999 förelagt markägarna med stöd av 11 § naturvårdsförordningen och med stöd av 32 § naturvårdslagen att inkomma med synpunkter på förslag till beslut och skötselplan samt med ersättningsyrkande. Synpunkter och yrkanden har inkommit i november 1999. Besiktning och förhandling i fält har skett tillsammans med markägarna och deras ombud i januari 2000. Förhandlingarna har inte ännu kunnat avslutas trots att markägarna bl a erbjudits närbelägen bytesfastighet, Höreda 2:5.

2000-04-18

231-11096-97

Förslaget till beslut med skötselplan och karta har remitterats till Vetlanda kommun, Skogsvårdsstyrelsen och Naturvårdsverket vilka tillstyrkt reservatsbildningen.

I samband med den nu aktuella utökningen har, som framgår ovan, syftet med reservatet preciserats och beskrivningen av området kompletterats. Reservatsföreskrifterna ändras inte.

Motivering

Skogstypen grandominerad frisk barrblandskog med på sina ställen stort inslag av löv är representativ för regionen. Skogen är olikåldrig, mångformig och har lång kontinuitet med förekomst av hänsynskrävande arter, främst bland kryptogamer knutna till den gamla barrskogens senare successionsstadier. Området har särskilt stort värde för kännedomen om landets natur och kan också utnyttjas för allmänhetens friluftsliv i den mån naturvärdena inte skadas. Områdets värden kan inte bestå och utvecklas inom ramen för normalt skogsbruk utan behöver särskilt skyddas och vårdas.

Länsstyrelsen anser att reservatsområdet bör utökas. Detta har sin bakgrund i att avverkning planerades i ett större skogsområde öster om naturreservatet som visat sig hysa liknande värdefull flora som det befintliga reservatet. Både i det befintliga naturreservatet och i omgivande skogsmark finns flera nyckelbiotoper. Länsstyrelsen har nu avvägt naturvärdena mot det enskilda intresset av skogsbruk och anser att en utökning av naturreservatet bör begränsas till det mest värdefulla området som ansluter direkt till det befintliga reservatet. Länsstyrelsen bedömer att utanför gränsen för det nu utökade naturreservatet kan skogsbruk med iakttagande av hänsyn bl a enligt 2 kap. miljöbalken och 30 § skogsvårdslagen (1979:429) bedrivas.

Med hänsyn till det anförda anser Länsstyrelsen att området i dess helhet bör skyddas som naturreservat.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i lagen om hushållning med naturresurser m m (1987:12) och med den för Vetlanda kommun gällande översiktsplanen.

2000-04-18

231-11096-97

Hur man överklagar m m

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, genom skrivelse till Länsstyrelsen, se bilaga 4 (formulär 7).

Beslutet skall kungöras i länets författningssamling. Föreskrifterna under C träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling.

I den slutliga handläggningen av detta ärende i vilket landshövding Birgit Friggebo beslutat har även deltagit länsråd Bo Landholm, länsassessor Göran Kjell, naturvårdsdirektör Johan Uhr och avdelningsdirektör Anne-Li Fiskesjö, den senare föredragande.

Birgit Friggebo

Anne-Li Fiskesjö

Bilagor

1. Karta över naturreservatets avgränsning i skala 1:10 000
2. Sakägarförteckning
3. Skötselplan
4. Besvärshänvisning
5. Sändlista